

Tamburaško stvaralaštvo Julija Njikoša

Šarkanj, Vid

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:116:007241>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

VIII. odsjek za glazbenu pedagogiju

Vid Šarkanj

Tamburaško stvaralaštvo Julija Njikoša

Diplomski rad

Zagreb, 2022.

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

VIII. odsjek za glazbenu pedagogiju

Tamburaško stvaralaštvo Julija Njikoša

DIPLOMSKI RAD

Mentor: doc. art. Siniša Leopold

Student: Vid Šarkanj

Ak. god. 2021./2022.

Zagreb, 2022.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

doc. art. Siniša Leopold

Potpis

U Zagrebu,

Diplomski rad obranjen ocjenom

POVJERENSTVO:

1. _____

2. _____

3. _____

OPASKA:

PAPIRNATA KOPIJA RADA DOSTAVLJENA JE ZA POHRANU KNJIŽNICI
MUZIČKE AKADEMIJE

SADRŽAJ

Sažetak

1. UVOD	2
2. JULIJE NJIKOŠ	3
2.1. Školovanje	4
2.2. Njikoš i osnivanje festivala tamburaške glazbe u Osijeku	5
2.3. Dirigentski put	8
2.4. Rad na Hrvatskom radiju u Osijeku i Zagrebu	10
2.5. Njikoš i tambura	12
2.6. Vera Svoboda	13
3. NJIKOŠEVO TAMBURAŠKO STVARALAŠTVO	15
3.1. Ostale skladbe	18
4. SLAVONSKA RAPSODIJA	20
4.1. Analiza djela	21
5. RAZGOVOR S VESNOM NJIKOŠ PEČKAJ	28
6. ZAKLJUČAK	37
7. LITERATURA	38
8. PRILOZI	43
8.1. <i>Slavonska rapsodija</i>	44
8.2. Notni materijali ostalih Njikoševih djela	61

SAŽETAK

Julije Njikoš jedan je od najznačajnijih skladatelja tamburaške glazbe druge polovice 20. stoljeća. Cijeli njegov opus pisan je isključivo za tamburu i tamburaške orkestre. Diplomski rad obrađuje tematiku skladateljeva života i stvaralaštva, osnivanje prvog tamburaškog festivala u Jugoslaviji 1961. godine te donosi cjelovit popis Njikoševih djela pisanih za tamburaški orkestar, kao i osvrt na njegove ostale tradicijske napjeve kojih je, prema procjeni oko 4000. Analitički dio rada bavi se *Slavonskom rapsodijom*, a posljednji dio sadrži intervju sa Vesnom Njikoš Pečkaj, kćeri Julija Njikoša i Vere Svobode, konzulicom za kulturu republike Hrvatske koja je tokom svoje karijere bila direktno uključena u sve sfere života svog oca kao i u organizaciju festivala u Osijeku itd.

Ovim putem htio bih se zahvaliti svome mentoru, profesoru Siniši Leopoldu na velikoj pomoći prilikom pisanja ovog diplomskog rada, gospodinu Krešimiru Račiću na svim izvorima literature i popisu Njikoševih djela te na kraju gospođi Vesni Njikoš Pečkaj na pomoći prilikom pisanja rada u vidu intervju i usmene predaje.

Ključni pojmovi: Julije Njikoš, tambura, tamburaški orkestar, *Slavonska rapsodija*, Vesna Njikoš Pečkaj, Krešimir Račić

SUMMARY

Julije Njikoš is one of the most important composers of tamburitza music in the second half of the 20th century. His entire oeuvre was written exclusively for tamburitza and tamburitza orchestras. The thesis deals with the composer's life and work, the founding of the first tamburitza festival in Yugoslavia in 1961 and brings a complete list of Njikoš's works written for tamburitza orchestra, as well as a review of his other traditional tunes, which are estimated at about 4000. The analytical part of the paper deals with the Slavonian Rhapsody, and the last part contains an interview with Vesna Njikoš Pečkaj, daughter of Julije Njikoš and Vera Svoboda, Consul for Culture of the Republic of Croatia, who during her career was directly involved in all spheres of her father's life and in organizing the festival in Osijek.

I would like to thank my mentor, Professor Siniša Leopold for his great help in writing this thesis, Mr. Krešimir Račić on all sources of literature and list of Njikoš works and finally Mrs. Vesna Njikoš Pečkaj for help in writing the paper in the form of interviews and lectures .

Key words: Julije Njikoš, tamburitza, tamburitza orchestra, *Slavonia Rapsodia*, Vesna Njikoš Pečkaj, Krešimir Račić

1. UVOD

Julije Njikoš, kao doajen hrvatske tradicijske, ali i tamburaške glazbe idealna je osoba pa i tema za ovaj diplomski rad. Odlučio sam se za ovu temu zbog velikog osobnog interesa o Juliju Njikošu, njegovom tamburaškom stvaralaštvu ali i organizaciji tamburaškog festivala u Osijeku čiji je Njikoš glavni osnivač.

Rad je fokusiran na četiri važna dijela. Prvi dio bavi se kratkim životopisom skladatelja, njegovim školovanjem, radom na Radio Osijeku i Zagrebu, organizaciji prvog tamburaškog festivala u Osijeku te njegov utjecaj na razvoj tamburaške glazbe i kulture u Slavoniji ali i cijeloj republici Hrvatskoj.

Drugi dio pokriva cjelokupno tamburaško stvaralaštvo Julija Njikoša, popis svih njegovih koncertnih djela za tamburaške orkestre te popis ostalih skladbi koje su većinom skladane za vokalne soliste uz pratnju tamburaških orkestara koje su izvođene na raznoraznim festivalima u Osijeku, Zagrebu, Krapini itd.

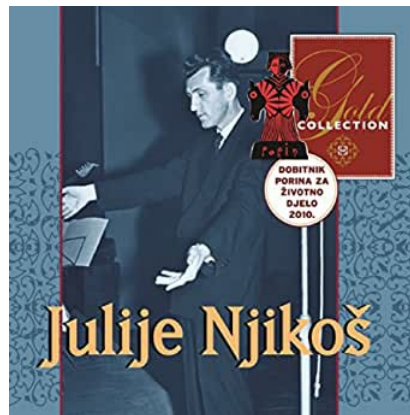
Treći dio bavi se analizom *Slavonske rapsodije*, krunskog orkestralnog djela Julija Njikoša koji najbolje dočarava skladatelja i njegovu ljubav prema svome rodnom kraju, njegova skladateljske tehnike te autohtonu slavonsku melodiju koja nas svojim slušanjem na trenutak odvodi na Slavonsku ravnicu.

Posljednji dio sadrži veliki intervju sa Vesnom Njikoš Pečkaj, kćeri Julija Njikoša koja je u ovom intervjuu svog oca prikazala kao vrsnog pedagoga, odličnog organizatora, vrhunskog oca ali ponajviše ljubitelja svog Osijeka, Slavonije, Baranje i Srijema te tambure i tamburaške glazbe.

2. JULIJE NJIKOŠ

Julije Njikoš rođen je 9. travnja 1924. godine u Osijeku, od majke knjigoveške radnice i oca trgovačkog putnika i nadarenog kipara amatera. Od rane mladosti zavolio je tamburu, započeo glazbeno obrazovanje, koje je kasnije usavršavao u Zagrebu, gdje je živio od 1968. godine. Sve njegove cjeloživotne preokupacije i stvaralačke inspiracije vezane su za Osijek i Slavoniju, kojoj je poklonio najveći dio znanja i umijeća, stvarajući vrijedna i zapažena djela kao zapisivač narodnog blaga, muzikolog i melograf, skladatelj i glazbeni kritičar, a posebice kao vrsni dirigent tamburaških orkestara.¹

Izraziti je nastavljatelj djela Osječana Paje Kolarića, Franje Kuhača, Majera i Hafnera. Najveći dio opusa snažno je protkan motivima Slavenskog tla, odlikuje se bogatom i svježom invencijom koja se bez prekida napaja živopisnim bojama glazbenog folklor rodno kraja.²

Slika 1. Mladi dirigent Julije Njikoš na naslovnici nosača zvuka za dobitnika Porina za životno djelo 2010. godine.

(Izvor: Croatia Records)³

¹ ***, Njikoš, Julije, u: Kovačević, Krešimir (ur.), Leksikon jugoslavenske muzike. 2. sv., Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984, str. 91.

² Ivan Tomac – Julije Njikoš i Osijek, str. 125

³ Julije Njikoš – dobitnik porina (<https://webshop.crorec.hr/proizvod/julije-njikos-gold-collection/>)

2.1. Školovanje

Julije Njikoš je tadašnju Državnu osnovnu školu, danas poznatiju kao Osnovna škola Svete Ane pohađao u Osijeku. Uz redovno obrazovanje, postao je i član tamburaškog orkestra osječkih grafičara “Tipograf”, gdje vrlo brzo, kao dvanaestogodišnjak staje pred taj orkestar kao dirigent.

1. svibnja 1951. godine postaje urednik narodne muzike Radio Osijeka, a nakon toga osniva Tamburaški orkestar Radio Osijeka, koji je djelovao pod njegovim vodstvom do premještanja na novo radno mjesto u Radio stanicu Zagreb, 1989. godine.

Umijeće dirigiranja razvio je do uspješnih kreacija, dirigirajući tamburaškim orkestrom STD “Pajo Kolarić”. Kao dirigent i umjetnički voditelj učinio je mnogo na uspješnom razvoju ovog amaterskog glazbenog društva, koje je svoje kvalitete dokazivalo na brojnim nastupima i gostovanjima diljem naše domovine, ali i u zemljama Europe, Kanade i Amerike.

Slika 2. VI. festival tamburaške glazbe Jugoslavije u Osijeku, 1972. godine⁴

⁴ Arhiva fotografija Hrvatskog saveza u Osijeku, 1972. godina

2.2. Njikoš i međunarodni festival umjetničke tamburaške glazbe

Daleke 1958. godine stručnjaci tamburaške glazbe zauzimali su stav kojim su naglašavali da bi tambura, kao najrasprostranjenije glazbalo u narodu, trebala zauzeti značajnije mjesto u razvoju glazbene kulture. Tamburaška glazba i njezin značaj bile su među glavnim temama na “Savjetovanju muzičkih stručnjaka Jugoslavije”, u Ohridu 1958. godine i na konferenciji “Saveza muzičkih društava” u Novom Sadu, gdje su bili okupljeni predstavnici tamburaške glazbe iz cijele zemlje.

Na spomenutoj konferenciji održana su prigodna predavanja mnogih istaknutih tamburaških djelatnika među kojima je najviše pažnje privukao Julije Njikoš predavanjem na temu: “*Stvaranje pjesama i plesova u narodnom duhu*”, a vrijedi i spomenuti i ostale sudionike: Savu Vukosavljeva, dirigenta i muzičkog urednika Radio Novi Sad, te skladatelja dr. Josipa Andrića koji je prezentirao referat na temu: “*Tamburaška glazbena literatura*”.⁵

Kako bi se navedene ideje provele u praksu i orkestrima koji teže ozbiljnijem radu omogućilo izvođenje kvalitetne koncertne literature, trebalo im se omogućiti da što češće sudjeluju u svim manifestacijama tadašnjeg Jugoslavenskog glazbenog života.

Jedan od zaključaka navedenih skupova bio je:

*“Premda tamburaški orkestri čine većinu među ostalim instrumentalnim sastavima, osjeća se nedostatak spremnih i obučenih voditelja, koji bi mogli orkestar uspješno odgajati. Taj nedostatak već se postepeno otklanja organiziranjem tečajeva za dirigente tamburaških orkestara, koje organizira Prosvjetni sabor Hrvatske i Slavonsko tamburaško društvo “Pajo Kolarić” iz Osijeka za nastavnike glazbenog odgoja, koji pri svojim školama vode tamburaške sastave.”*⁶

⁵ Hrvatski tamburaški savez u Osijeku (<http://htso.hr/nastanak-festivala/>)

⁶ Hrvatski tamburaški savez u Osijeku (<http://htso.hr/nastanak-festivala/>)

Jedna od značajnijih tema konferencije u Novom Sadu, bila je i izdavanje tamburaške literature, udžbenika i priručnika za tambure, jer je “Škola za tambure” dr. Josipa Andrića već bila rasprodana pa je postojala potreba za ponovnim tiskanjem ove knjige.

Slika 3. Osnivačka skupština FTG-a. Prisutni na fotografiji: Julije Njikoš, Janko Hočevar, Josip Eded, Stjepan Njikoš, Sava Vukosavljev, Fran Plasaj i dr. Josip Andrić⁷

Na istoj konferenciji izabran je Odbor kojemu je zadatak bio pripremiti materijal za pokretanje i osnivanje “Saveza tamburaških društava Jugoslavije”. U navedeni Odbor izabrani su: dr. Josip Andrić iz Zagreba, Milan Bokun iz Banja Luke, Janko Hočevar iz Ljubljane, Slavko Janković iz Zagreba, Julije Njikoš iz Osijeka te Sava Vukosavljev iz Novog Sada.

Predstavnik STD “Pajo Kolarić” iz Osijeka, Stjepan Njikoš, predložio je da se utemelji Festival tamburaške glazbe, sa sjedištem u Osijeku, gradu s najdužom tradicijom tamburaške glazbe. Taj prijedlog je jednoglasno prihvaćen, a do realizacije je došlo tek nakon tri godine. Na taj način osnovan je Festival tamburaške glazbe Jugoslavije (TGJ). Prvi festival TJG održan je 23. i 24.

⁷ Arhiva fotografija Hrvatskog saveza u Osijeku, Osnivačka skupština FTG-a, 1961. godina

travnja 1961. godine u Osijeku, a organizacija je povjerena tamburaškom društvu “Pajo Kolarić” i njihovom dirigentu Juliju Njikošu.

Zbog političkih promjena na području bivše Jugoslavije i postizanja neovisnosti Republike Hrvatske 1991. godine, festival je promijenio ime u “*Festival hrvatske tamburaške glazbe*”. Proširenjem broja sudionika na međunarodno područje, festival 2009. godine mijenja naziv u “*Međunarodni festival umjetničke tamburaške glazbe*” pod koji djeluje i danas.⁸

Afirmaciju i ugled festivala u mnogome se može pripisati Juliju Njikošu. Dokaz tomu su i brojne njegove tamburaške skladbe i djela koje uspješno izvode orkestri, kako na festivalu, tako i na koncertima, nastupima i tamburaškim susretima diljem zemlje i svijeta.

Njegove praizvedbe u natjecateljskom dijelu Festivala, velikim dijelom su ocijenjene prvim nagradama, odnosno zlatnom, srebrnom ili brončanom plaketom “Tambura Paje Kolarića”.

Neupitno je da Julije Njikoš spada među najplodnije hrvatske skladatelje vrsnih djela za tamburaške orkestre.

Slika 4. 1. FTG održan u Osijeku, dirigent Julije Njikoš⁹

⁸ Julije Njikoš – Povijest tambure i tamburaške glazbe, Osijek 2011. (str. 162.)

⁹ Arhiva fotografija Hrvatskog saveza u Osijeku, 1.FTG održan u Osijeku 1961. godine

2.3. Dirigentski put

Kao i većina amaterskih dirigenata, Julije Njikoš je svoju dirigentsku karijeru započeo najprije kao svirač u orkestru osječkih grafičara "Tipograf", a već s 12 godina staje pred orkestar kao dirigent.

Njegov dirigentski rad postaje sve zapaženiji, tako da dr. Josip Andrić u svojoj knjizi "Tamburaška glazba" piše: *"Kao dirigent je Njikoš jedan od dosada najboljih tamburaških dirigenata uopće, pa nitko nije dosad izveo toliko najvećih djela izvorne tamburaške literature hrvatskih skladatelja kao on. Ta Njikoševa tamburaška dosljednost i težnja za umjetničkom afirmacijom tamburaške glazbe urodila je i ostvarenjem osječkih festivala tamburaške glazbe."*¹⁰

Slika 5. Dirigent Julije Njikoš ravna izvedbom scenske slike „Đakovo je srce Slavonije“¹¹

¹⁰ Josip Andrić – Tamburaška glazba, Požega, 1962. godina

¹¹ Julije Njikoš – Đakovo je srce Slavonije, Đakovo, 1998., str. 22

Daljnji razvoj umijeća dirigiranja Julije Njikoš razvio je s tamburaškim orkestrom STD “Pajo Kolarić” koji je kao tamburaško društvo osnovano 21. ožujka 1954. godine u Osijeku.

Kao dirigent i voditelj učinio je mnogo na uspješnom razvoju ovog amaterskog glazbenog društva, koje je svoje kvalitete dokazivalo na brojnim nastupima i gostovanjima diljem Hrvatske, ali i u zemljama Europe, Kanade i Amerike, među mnogobrojnim hrvatskim iseljeništvom. Što se tiče skladateljskog rada, Julija Njikoša možemo smatrati doajenom hrvatske tamburaške glazbe zbog mnogobrojnih notnih zapisa s područja Slavonije i Baranje ali i ostalih područja Republike Hrvatske.

2.4. Rad na Hrvatskom radiju

Dugogodišnje djelovanje Julija Njikoša na radiju posvećeno je velikim dijelom narodnoj glazbi i razvoju glazbenog amaterizma.

Budući da su amaterska društva oduvijek bila okupljališta i žarišta, ne samo masovne kulture već i naprednih ideja, kao autor, voditelj razgovora, glazbeni urednik, organizator i redatelj realizirao je na programima Radio Zagreba preko 700 emisija *“Iz rada amaterskih društava”*, u kojima su nastupili članovi pjevačkih zborova, tamburaških, mandolinskih, harmonikaških i puhačkih orkestara.

Kao komentator i urednik narodne glazbe na radiopostajama u Osijeku i Zagrebu, Julije Njikoš je folklor drevne Slavonije, Šokadije, Baranje i Srijema sačuvao od zaborava i omogućio da se nekadašnje selo, njegovi ljudi i običaji, a posebno pak glazbena baština zabilježi i otkrije suvremenom dobu i čovjeku.

Na programu Radio Zagreba utemeljio je emisije: *“Iz naroda za narod”*, *“Gdje je zrno klicu zametnulo”*, *“Narodni običaji seljana slavonske Posavine”*, *“Sitne žice tamburice”* i *“Iz rada amaterskih društava.”*¹²

Kao realizator, producent, autor stručnih komentara, voditelj razgovora i režiser, tri godine uzastopno osvajao je prve nagrade na tzv. Tjednima radija - emisijama: „U slavonskom selu“ (1968. godine u Dubrovniku), „Bušari u Kešincima“ (1969. godine u Sv. Stefanu“ i „Al je lipo u našem šljiviku“ (1970. godine u Zlataru).

Prvu nagradu dobio je i 1977. godine u Ohridu za emisiju *“Sviraj svirac, nemoj stati”*, a iste godine pripala mu je i *“Nagrada Radio Zagreba”*.

¹² Julije Njikoš – melograf i publicist (<https://radio.hrt.hr/radio-osijek/vijesti/julije-njikos-melograf-i-publicist-3755647>)

Uz stalni posao na Hrvatskom radiju, istaknuo se kao sakupljač izvornog narodnog melosa i običaja. Uspio je prikupiti bezbroj melodija, napjeva u kolu, poskočica, šala i anegdota iz života slavonskog sela.

Temeljito je transkribirao i u svojim emisijama, koje su nailazile na sveopće priznanje, prezentirao slike o nekadašnjem životu sela, kao i žive autentične priče o folkloru drevne Panonije.

Na svom dugom i plodnom stvaralačkom putu, dugom više od sedam desetljeća, Julije Njikoš je stvorio svoj osobni stil, uvijek u doticaju s prošlošću, koju je zaštitio od zaborava, ali i u dosluhu sa sadašnjošću i inovacijama. Njegova su djela prihvatile sve generacije sa snovima o tamburama.

Slika 5. Festival tamburaške glazbe Jugoslavije 72¹³

13

[https://katalog.kgz.hr/pagesresults/rezultati.aspx?&searchById=1&age=0&spid0=10&spv0=Festival+tambura%20a1ke+glazbe+Jugoslavije+%22Zvuci+Panonije%22+\(6+%3b+1972+%3b+Osijek\)&xm0=1](https://katalog.kgz.hr/pagesresults/rezultati.aspx?&searchById=1&age=0&spid0=10&spv0=Festival+tambura%20a1ke+glazbe+Jugoslavije+%22Zvuci+Panonije%22+(6+%3b+1972+%3b+Osijek)&xm0=1)

2.5. Njikoš i tambura

Tambura je naše najraširenije narodno glazbalo. Jedino glazbalo koje se u posljednjih stotinu i pedeset godina razvilo od običnog folklornog glazbala u umjetnički instrument koji je svoje najveće priznanje dobio uvrštavanjem u program rada na muzičkim akademijama u Zagrebu i Osijeku. Tambura kao instrument, uklopljena u orkestar ili kao solistički instrument, omogućuje virtuozno solističko ili skupno muziciranje, a budući da odgovara našem narodnom karakteru, prigrlili su ju i mladi i stari. Gotovo nema sela ni grada, gdje tamburaško muziciranje ne dolazi do izražaja.

Kako bi se uloga tambure u glazbenom i kulturološkom životu mogla što bolje shvatiti Julije Njikoš je 1967. godine postao urednikom ciklusa emisija o razvoju tamburaške glazbe pod nazivom “Sitne žice tamburice”.

Te su emisije bile namijenjene svim ljubiteljima tamburaške glazbe s područja zemalja bivše Jugoslavije. Navedene emisije su u svojim programima emitirale radiopostaje Zagreb, Osijek te Novi Sad.

Slika 6. Hrvatski tamburaški savez u Osijeku¹⁴

¹⁴ <http://htso.hr/>

2.6 Vera Svoboda

Veronika Marija ili u narodu poznatija kao Vera Svoboda, supruga Julija Njikoša, rođena je 15. kolovoza 1936. godine u Osijeku, od oca trgovca i majke krojačice.

Govorila je: *“Moj otac je negdje iz Češke, Moravske, a mama je folksdojčer, no ja sam ipak Slavonka. Odrasla sam u Osijeku. Djetinjstvo pamtim kao jako lijepo jer u Slavoniji je uvijek bilo jako puno snijega”*.¹⁵

U rodnom gradu završila je osnovnu glazbenu i srednju ekonomsku školu, te je diplomirala na pedagoškom fakultetu, smjer engleski jezik. U struci profesorice engleskog jezika ostala je samo dva tjedna.

*“Svaki moj školski sat trajao je samo pola sata po nastavnom programu. Ostalih petnaest minuta sam pjevala s djecom. Na engleskom, naravno. Riječi se najbolje pamte pjesmom.”*¹⁶

Kao vrlo mlada djevojka aktivno počinje pjevati u dječjem kazalištu Osijek, gdje odmah dolazi do naslovnih uloga kao što su Crvenkapica, Pepeljuga, Trnoružica, a kasnije paralelno uz rad u kazalištu počinje raditi i na radiju Osijek kao pjevačica. Kroz kazalište te radio upoznala je supruga Julija Njikoša.

*“Moj suprug je najviše radio za mene i usmjerio me na pravi put. Govorio mi je: ‘Ti se samo drži svojeg načina pjevanja i bit ćeš u enciklopediji. Puno zabavnih pjesama ući će u zaborav, a tebe će pamtiiti.’”*¹⁷

Vera Svoboda je bila jedna od najvećih glazbenih zvijezda u sedamdesetim godinama na prostoru bivše Jugoslavije. U nakladi izdavačke kuće Croatia Records (nekada Jugoton) snimila je petnaest “long play” ploča, pet CD-a, dvadesetak kasete, a za potrebe HRT-a preko 300 narodnih,

¹⁵ <https://www.24sata.hr/show/tamburu-je-proslavila-u-svijetu-a-i-danas-ima-glas-djevojcice-563944>

¹⁶ Isto

¹⁷ Isto

starogradskih, zabavnih i domoljubnih pjesama. Imala je velik broj nastupa u Hrvatskoj i u brojnim europskim i prekooceanskim zemljama za hrvatske iseljenike. Dobitnica je brojnih nagrada i priznanja. Po izboru slušatelja Radio-Martina iz Dugog Sela izabrana je za pjevačicu stoljeća narodnih i starogradskih pjesama, te se može pohvaliti da je jedna od dobitnica državnog odlikovanja Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića za doprinos u kulturi, koje joj je uručio predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović.

Slika 13. Vera Svoboda i Julije Njikoš¹⁸

¹⁸ HRT Glazba, dobitnik Porina za životno djelo 2010. – Julije Njikoš

3. NJIKOŠEVO TAMBURAŠKO STVARALAŠTVO

Njikoš je u skladateljskom radu veoma raznovrstan što se tiče glazbenih oblika. Nepresušno vrelo njegovih inspiracija je Slavonija, koju nam prikazuje u prelijepim melodijama kantata, suita i veselim predigramima koncertnih kola. U ciklusu rapsodija posebnom ljepotom se ističe “*Slavonska rapsodija*”, himna slavonskom podneblju i životu na njezinim prostranstvima. Međutim, važno je napomenuti i neka ostala njegova djela kao što su: Podravska rapsodija (1984.), Posavska elegija (2001.), Baranjska rapsodija (1985.), Bunjevačka grana, Legenda o tamburici te Šokačka predigra. Na stihove lirike skladao je kantatu “*Šokadija*” za sopran, ženski glas, mješoviti zbor, muški zbor i orkestar.

- U nastavku slijedi popis Njikoševih koncertnih tamburaških djela: Koncert za brač i tamburaški orkestar u G- duru (1996.), Moderato Cantabile za brač i tamburaški orkestar (2005.), Sabini u spomenar – glazbena slika za brač i tamburaški orkestar, Koncertni Allegretto za bisernicu, brač i tamburaški orkestar, Andante Cantabile za bisernicu i tamburaški orkestar, Allegro – Sostenuto – Vivace za bisernicu i tamburaški orkestar.
- Koncertne uvertire: Stari graničar (1996.), Svečana uvertira (2003.) i Blagdan (1996.)
- Suite: Slavonijom ravnom, Savski vrbaki (2003.), Šokačka krv, Sa Cerničkih sokaka, Sikirevci (2003.), Hrvatska lira, Podravske sličice (1996.), U Podravskoj kleti – za gajde, cimbal i orkestar (2001.)
- Simfonijske poeme: Podravski krajobraz, Međimurje moje drago (2003.), Zvuci moga zavičaja, Podravina za cimbal i orkestar (2003.)

- Diptisi: Mali pastir (2001.), Tuzlanski diptih (1999.), Pleterničke sličice (2002.), Međimurski krajobraz (2004.), Vinkovački diptih (2003.), Međimurske razglednice (2003.)
- Glazbene skice: Ljubavni snovi, Kad zasviram u moje samice (2003.), Tamburaški rastanak (2006.), Lijepa Gradišćanka (2007.), Djevojački snovi (2006.), Zasvirajte tamburaši (2006.), Zvuci sa Puste, Pri oltaru svetog Ivana (1995.), Pokraj stare Drave
- Glazbene slike: Čarda u Kalači, Špancirfest u Varaždinu
- Elegije: Pjesma bez riječi (2006.), Slavonska elegija (1998.), Varaždinska elegija (2001.), Posavska elegija (2001.), Elegija i scherzo, Elegija o Lisinskom
- Simfonijske poeme: Zvuci mog zavičaja – za cimbal i tamburaški orkestar, Romanca u G-duru (1949.), Proljetna romanca, Požeška romanca (2004.), Podoknica u C-duru.
- Ciklus rapsodija: Moja zemlja, Plesni intermezzo, Moslavačka zora (2000.), Ivanjske krijesnice (1995.), Veseli tamburaši – intermezzo (2002.), Varaždinski notturno, Notturmo – posvećen uspomeni Dore Pejačević
- Glazbene idile: Ivanjska noć (1997.), U smiraju dana, Večer na Korani, Moslavačka noć (1999.), U praskozorje (2001.), U naručju snova (2002.), Jutro na obali Mure, Večer na Orljavi (2004.), Posavska elegija (2001.), Slavonska balada (1999.), Podravske sličice (1996.), Srijemske razglednice
- Koračnice: Slavonac, Posavac

- Vokalne zborske skladbe: Našim šorom, Slavonijo – zemlja plemenita, Oj Baranjo, Med' dvi vode 'ladne, Pozdrav šumi, Veselo je selo naše, Prid zoru je lipo milovanje, Tragom požutjelih slika, Hrvatska seljačka sloga
- Koncertna kola: U slavonskom kolu, Tempa, Ivančica, U šokačkom kolu, Kolovođo, ded kolo povedi, Ciklus koncertnih kola “HRVATSKI PLESOVI” koji se sastoji od deset stavaka: (“*Slavonski broj, Zagorski broj, Prigorski broj, Bunjevački broj, Posavski broj, Podravski broj, Srijemski broj, Šokački broj, Međimurski broj i Dalmatinski broj*”), Koncertni allegro Sitne žice tamburice, Intrada za klarinet i orkestar, Preludij za flautu i tamburaški orkestar

3.1. OSTALE SKLADBE

Sam Julije Njikoš skladao je i mnoge pjesme na stihove narodne lirike i naših pjesnika, od kojih su najpoznatije: *Moje je lola u nane jedinac*, *Diko moja*, *Moje zlato suvo*, *Oko moje garavo*, *Pala rosa svud po sokaku* (stihovi: dr. Pavle Blažek), *Šokački Notturmo* (stihovi: Vladimir Rem), *Zlataru su obukle ravnice* (stihovi: Drago Britvić), *Klasje* (stihovi: dr. Pavle Blažek), *Vesela je šokadija* (stihovi: Ilija Lesić Bartolov), *Iz zemlje sam čestitih Hrvata* (stihovi: Ivan Boždar), *Slavonijo – zlatna ružo Hrvatska* (stihovi: Zlatko Crnec), *Opet će zvoniti zvona* (stihovi: Terezija Bognar), *Želim biti Slavonijo s tobom* (stihovi: Zlatko Crnec), *Pismo Osijeku* (stihovi: Milan Sigetić), *Voljeni Vukovar* (stihovi: Terezija Bognar), *I bit' će Vukovar* (stihovi: Mira Marija Andrum) i druge.

Rodnom Osijeku posvetio je ciklus pjesama skladane na stihove Drage Britvića: “*Kod bijele lađe*”, *Tri ruže*, *Ponoćni svirači*, *Zlatni danci*”, na stihove Krune Furst Medić: “*Stari saleti*, *Osijekom cvjetalo cvijeće i Osječka balada*”, izvedeno na festivalima “Zvuci Panonije” u Osijeku te “*Umiru stare kavane*” i “*Fajront je dečki*” na stihove Drage Britvića, “*Pismo Osijeku*” na stihove Milana Sigetića, “*Osijeku za imendan*” na stihove Anto Gardaša, “*Opet će zvoniti zvona*” na stihove Terezije Bognar i “*Osijek je duša duše moje*” na stihove Zlatka Crneca.

Mnoge od tih pjesama u nakladi Turističke zajednice grada Osijeka izdane su na kazeti pod naslovom “*Osijeku za imendan*” – uz 800-godišnjicu spomena imena grada Osijeka u interpretaciji gospođe Vere Svobode i tamburaškog orkestra Hrvatske Radiotelevizije pod ravnanjem Julija Njikoša. U kolovozu 2005. godine izdan je i CD koji nosi naslov “*Osijek je duša duše moje*” na kojem Vera Svoboda pjeva 11 pjesama o Osijeku koje je skladao Julije Njikoš.

Većinu popijevki s festivala Kajkavske popevke u Krapini skladao je na stihove pjesnika Zlatka Crneca. To su: *“Zemlja je ova tkana od zlata”* u interpretaciji Vere Svobode – nagrađena I. nagradom publike i *“Srebrnom tamburicom”* Večernjeg lista, zatim *“Zagorski cug”*, *“Sigde je lepo, a doma najlepše”*, *“Popevaj prijatel za zemlju i soze”*, *“Vu dragomen kraju”*, *“Gda se laste vrneju vu gnezda”* – nagrađena *“Srebrnom zipkom”* revije Studio. Dvije popevke skladao je na stihove Milana Sigetića: *“Ti još ni ne znaš kak v kleti se spi”* – u interpretaciji Krunoslava Cigoja – nagrađena I. nagardom publike i *“Srebrnom tamburicom”* Večernjeg lista, te nježnu popevku *“Prva ljubav”*.

Na širokoj skali stvaralaštva ističu se mnoge obrade narodnih pjesama i kola, zatim glazba na stihove naših uglednih pisaca, potom glazba za narodne igrokaze: *“Žetva, Inoče, Komušanje, Tena, Đuka Begović, Baja Pava sa Berave, Graničarska ljubav”* i druge, te folkorni prikazi: *“Ljelje u Gorjanima, Sa šora i prela, Ulice u Baranji, Komušanje u Beravcima i Svatovsko veselje u Štitaru”*. Kada tomu dodamo brojne skladbe, odnosno glazbu za dječje igrokaze, pa veliki broj skladbi za pjevačke zborove i vokalne skladbe za festival u Krapini. Osijeku, Požegi, te za *“Vinkovačke jeseni”* i tamburaške orkestre, sam broj napisanih skladbi, aranžmana te ostalih glazbenih brojeva ne zna niti sam autor Julije Njikoš.

4. SLAVONSKA RAPSODIJA

Slavonska rapsodija je krunsko djelo autora Julija Njikoša koja najbolje prikazuje rodni zavičaj skladatelja kroz glazbu. Samo djelo prožeto je različitim slavonskim motivima koje skladatelj kroz svoje skladateljske tehnike prikazuje u obliku različitih prizora.

Uvodni dio počinje forte dinamikom i tutti tamburaškim orkestrom, kao asocijaciju na buđenje slavonske ravnice prožete jutarnjim zrakama sunca te dozrijelim zlatnim klasjem žita. Već u početku skladatelj se poigrava dinamičkim oznakama kako bi svaki instrument, počevši od bisernice, braća pa sve do berde došao do izražaja.

The image shows a musical score for the introduction of Slavenska Rapsodija. The score is written for a full orchestra, with a tempo marking of **Maestoso**. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The score consists of nine staves. The first five staves are for the woodwinds and strings, with dynamic markings of *ff* (fortissimo) and *pp* (pianissimo). The sixth staff is for the bass line, also with *ff* and *pp* markings. The seventh staff shows the harmonic structure with chords G, Hm, D7, G, and D7. The eighth and ninth staves are for the bass line, with *ff* markings. The score is marked with a 'V' at the end of each line, indicating the start of a new section or measure.

Slika 7.1 Motiv iz uvoda u Slavonsku rapsodiju¹⁹

¹⁹ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 1

Završni dio uvodnog djela karakterističan je za ovo djelo jer se ponavlja nekoliko puta u samoj skladbi. Sastoji se od šest taktova, gdje dolazi do naglog usporavanja tempa te nam donosi razradbu motiva od dva takta kao razgovor grupa instrumenta bisernice te grupe bračeva. Finalni dio uvoda služi kao smirenje uvodne teme te nas priprema za razradbu u glavnom A dijelu.

The image shows a musical score for orchestra, measures 75 to 80. The score is marked "morendo e diminuendo" and shows a gradual deceleration and decrease in volume. The dynamics range from piano (p) to pianissimo (pp) and finally pianississimo (ppp). The score is for a string quartet (Violin I, Violin II, Viola, Violoncello) and a double bass. The bottom two staves are empty, indicating they are not playing in this section.

Slika 7.2 Proširena mala glazbena rečenica kao karakterističan kraj uvodnog djela koji se pojavljuje kasnije u istoj funkciji²⁰

Glavni A dio, započinje gradacijom kratkog motiva kratkih nota u dionicama bisernice i bračeva iz pianissimo dinamike pa sve do fortissima. Nakon toga skladatelj nastavlja sa skladateljskom tehnikom razgovora između dva glavna instrumenta u tamburaškom orkestru.

²⁰ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 3

Dodatno na značaju svaka dionica dobiva promjenama dinamike, jer bisernice svoj motiv donose u forte dinamici, dok bračevi odgovaraju u skroz suprotnoj piano dinamici.

Slika 7.3 Glavni motiv u A dijelu u razradbi između dionica bisernice i brača²¹

Glavni motiv ovog djela sastoji se od dva takta te ga skladatelj u A dijelu koristi u skoro svim instrumentima tamburaškog orkestra.

Slika 7.4 Motiv A dijela²²

Taj isti motiv pojavljuje se kasnije u drugom tonalitetu ali u istom kontekstu. A dio skladbe mogli bi mikropodijeliti u segmente: a b a' b' od kojih je a dio u G duru dok je b dio u D duru, dok se

²¹ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 4

²² Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 4

motivičkim radom a' i b' dio ne razlikuju mnogo samo što je razlika u tonalitetima, odnosno donošenju motiva u A, odnosno E duru.

The image shows a musical score for five staves. The top staff is labeled 'Bis.1.' and the second 'Bis.2.'. The third staff is labeled '1.' and the fourth 'Brač. 2.'. The bottom staff is labeled '3.'. The key signature is one sharp (F#). The first part of the score is marked 'mf' and the second part 'pp'. The notation includes various rhythmic patterns and dynamics.

Slika 7.5 Drugi dio glavnog motiva iz A dijela²³

b' dio je produžen malom glazbenom rečenicom u duljini od 4 takta koja služi kao kraj glavnog A dijela te kao prijelaz na drugi dio.

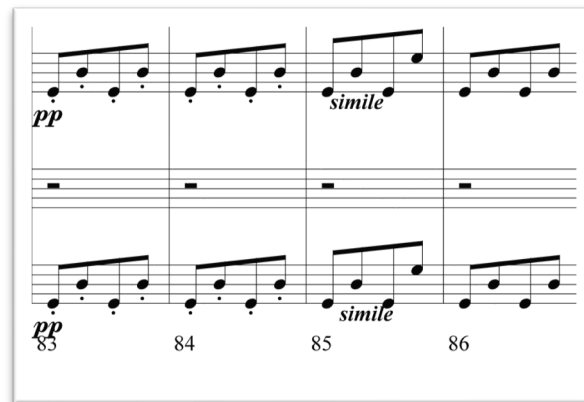
The image shows a musical score for five staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns and dynamics, ending with a double bar line.

Slika 7.6 Završni dio A dijela²⁴

²³ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 5

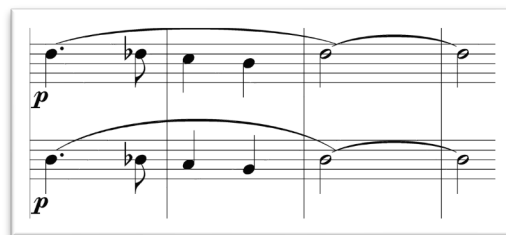
²⁴ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 8

U drugom, B dijelu na samom početku dolaze do izražaja do sada manje zapaženi instrumenti, a to su berda i čelo koje svojim motivom u dionici donose potreban impuls te zadaju točan tempo ostalim instrumentima koji se kasnije pojavljuju.

Slika 7.6 Motiv u dionici basa i čela kao karakteristična ostinatna figura²⁵

Julije Njikoš u B dio uvodi potpuno novi motiv koji se ponavlja kroz cijeli B dio samo u različitim dionicama.

Slika 7.7 Glavni motiv B dijela²⁶

Za razliku od A dijela, B dio je u umjerenijem tempu te tu do izražaja dolazi punina zvuka tamburaškog orkestra koji se polako popunjava ulascima grupa instrumenata da bi na kraju kulminirao bogatim zvukom cijelog tamburaškog orkestra.

²⁵ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 8

²⁶ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 9

Cijelo to bogatstvo zvuka upotpunjeno je polaganom gradacijom u dinamici gdje skladatelj opet kreće iz piano dinamike koja polagano raste do forte dinamike.

The image shows a page of a musical score for orchestra, specifically the B section of the Slavonic Rhapsody. It features eight staves: Bis.1, Bis.2, Brač 1, Brač 2, Brač 3, E-Br.1/2, Čelo, and Berde. The music is in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The dynamics are marked as p (piano), mf (mezzo-forte), and f (forte). The score spans measures 101 to 112, with a 'N' marking above the first staff at measure 101. The melody is primarily carried by the brass and woodwinds, with a rhythmic accompaniment in the strings.

Slika 7.8 Razradba motiva u B dijelu kroz dionice tamburaškog orkestra²⁷

B dio Julije Njikoš završava razgovorom dionica bračeva 1. i 2. uz pratnju dionice brača i čela te ponavlja završni motiv sa kraja A dijela.

The image shows two musical excerpts. The left excerpt shows two staves for Brač 1 and Brač 2, both marked pp (pianissimo). The right excerpt shows staves for Brač 1, Brač 2, E-Br.1/2, and Čelo. Brač 1 and Brač 2 are marked p (piano), while E-Br.1/2 and Čelo are marked pp (pianissimo). The music is in the same key and time signature as the previous image.

Slika 7.9 Razgovor između dionica bračeva uz pratnju dionice čela²⁸

²⁷ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 10

²⁸ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 12

Završni C dio, započinje istom motivom kao i A dio samo augumentiran, jer za razliku od motiva u A dijelu, koji je bio protkan kratkim tonovima, ovdje je isti motiv samo u polovinskim trajanjima te u malo sporijem tempu kako bi se motivički rad kasnije mogao razgranati.

The image shows a page of a musical score for an orchestra. At the top, there is a box with the letter 'J' and the tempo marking 'Allegretto'. The score is written for several instruments: two Bismarck horns (Bis.1 and Bis.2), two Trumpets (1. Brač. 2. and 3.), two Trombones (Br. 1./2.), Cello (Čelo), Bugle (Bug.), and Bass Drum (Berde). The music is in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The dynamics are marked 'pp' (pianissimo). The score shows measures 133, 134, 135, and 136. The brass instruments play a motif of eighth notes, while the woodwinds and strings play a similar motif with longer note values. The bugle has a rhythmic pattern of eighth notes. The bass drum has a simple rhythmic pattern.

Slika 7.10 Uvod u C dio – augumentirani motiv iz uvoda u A dio²⁹

²⁹ Julije Njikoš – Slavenska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 13

Za svaki dio, pa tako i za završni C dio karakterističan je njegov motiv koji se sastoji od kombinacije šesnestinskih, osminskih te nota četvrtinke.

Slika 7.11 Glavni motiv C dijela³⁰

Karakteristično za ovaj dio je polagana gradacija, kako u dinamici tako i u tempu jer se približavanjem kraju podiže i brzina tempa koja kreće od allegretta pa kulminira u tempu vivace. Za sam kraj djela vrlo je važna tutti stanka cijelog orkestra kao najava posljednje glazbene rečenica koja dolazi kao točka na i gdje u forte dinamici cijeli tamburaški orkestar donosi kraj ovog svezremenskog kapitalnog djela skladatelja Julija Njikoša.

Slika 7.12 Kraj Slavonske rapsodije³¹

³⁰ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 13

³¹ Julije Njikoš – Slavonska rapsodija – Partitura za orkestar, str. 17

5. RAZGOVOR SA VESNOM NJIKOŠ PEČKAJ

Vesna Njikoš Pečkaj, kćer je Julija Njikoša i Vere Svobode te dugogodišnja konzulica Republike Hrvatske diljem Europe. Bila je izvrstan sugovornik te nepresušni izvor informacija vezanih uz njenog oca i njegov glazbeni put, rad na osnivanju festivala te očuvanju slavonske kulture i tradicije diljem Slavonije, Baranje i Srijema ali i cijele Republike Hrvatske.

- **Poštovana gospodo Vesna, zahvaljujem Vam na ukazanom vremenu za ovaj intervju, te na velikoj pomoći vezano uz moj diplomski rad.**

Nemate pojma koliko mi je drago što ste izabrali baš ovu temu koja se bavi životnim djelom i radom mog oca. Kada sam čula da se bavite tim istraživanjem, nije mi preostalo ništa drugo nego da vam pomognem i iznesem sve informacije i saznanja koja imam o njegovom radu i životnom putu.

- **Koja su vaša prva sjećanja vezana uz oca?**

Sjećanja je mnogo. Ono što je meni najviše ostalo urezano u pamćenje je vrijeme kada je moj otac u posjed dobio tamburu Paje Kolarića. Pronađena je na tavanu našeg susjeda, postolara Šime Kolarića, u Ružinoj ulici. Uvijek se sjetim da je ta tambura imala posebno mjesto na vrhu ormara u tatinoj sobi, zamotana u nekoliko plahti da se slučajno ne bi oštetila. Tata je bio u strahu da ta tambura ne završi negdje u krivim rukama. Bila je kod nas dugi niz godina sve dok ju tata nije predao dr. Josipu Andriću u kojeg je imao neizmjereno povjerenje. Nakon smrti dr. Josipa Andrića, tambura se vratila u naše vlasništvo, a 1993. godine predao ju je Muzeju Slavonije u Osijeku.

Slika 8. Tambura Paje Kolarića

- **Recite mi nešto više o osnivanju MFUTG u Osijeku i njegovim počecima, budući da ste i sami uključeni u rad Hrvatskog tamburaškog saveza.**

Povijest festivala u Osijeku seže u daleku 1961. godinu. Koliko znam iz tatinih priča, savez je funkcionirao za sve republike bivše Jugoslavije. Uvijek je postojala jaka inicijativa za preseljenjem festivala u Novi Sad, koji je tada umjetnički vodio gospodin Sava Vukosavljev. Razlozi prebacivanja festivala u Novi Sad bili su isključivo financijski.

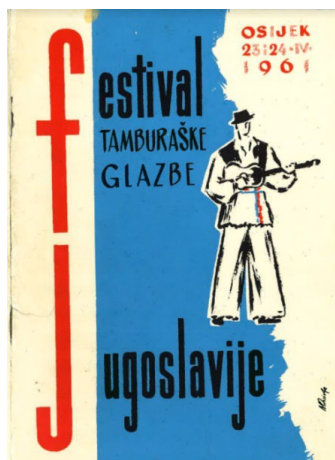
Slika 9. Članovi umjetničkog odbora jednog od festivala: Stjepan Blecka, Julije Njikoš i Marijan Zuber³²

³² Arhiva fotografija Hrvatskog saveza u Osijeku, 1976. godina

Naime, tata je jako puno truda i vremena ulagao tražeći sponzore koji bi financijski i materijalno podržali festival. Gospodin Sava Vukosavljev uvjeravao je mog oca da bi se festival u Novom Sadu mogao organizirati bez ikakvih problema, što financijskih, što materijalnih, jer bi se u realizaciju uključilo državno rukovodstvo i gradovi Beograd i Novi Sad. Međutim, mojem ocu to nije bilo prihvatljivo i znam da je jednom prilikom kazao dok je on živ, festival iz Osijeka neće otići.

- **Uz financijske poteškoće koje ste imali na početku, kako je funkcionirala organizacija samog festivala?**

Moj tata je živio festival 365 dana u godini. Nakon što je festival završio, već idućeg dana je počeo planirati sljedeći. U početnim godinama najveći sponzori festivala bili su lokalni poduzetnici koji su potpomagali novčano, ali i u vidu organizacije smještaja i prehrane za sudionike festivala. Ostatak novčanih sredstva dobivao se iz gradskih izvora te manji dio s državne razine.

Slika 10. Festival tamburaške glazbe sa svojom tradicijom započeo je 1961. godine i na fotografiji se nalazi naslovnica programske knjižice sa prvog održanog festivala ³³

³³ Arhiva fotografija Hrvatskog saveza u Osijeku, Knjižica 1. FTG u Osijeku, 1961. godina

U najboljim godinama festivala u Osijek je dolazilo više od tisuću članova raznih orkestara, pedagoga, dirigenata. To je ono što je tata htio postići! Želio je da festival u Osijeku postane središte susreta tamburaških orkestara koji će izvoditi najkvalitetnije programe, razmjenjivati iskustva i stjecati prijateljstva. Mislim da je u tome u potpunosti uspio.

- **Iz vlastitog iskustva svirača u amaterskom tamburaškom orkestru mogu reći da je festival uistinu poseban. Moj orkestar u Kašini se s posebnom voljom i žarom priprema te svake godine s veseljem odlazimo u Osijek.**

Najveća vrijednost festivala je to što se jednom godišnje svi naši tamburaški orkestri iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Srbije okupe u Osijeku i razmijene iskustva i znanja. Vrijednost festivala je da i male lokalne zajednice, koje imaju tamburaški orkestar, mogu doći odsvirati pripremljeni program. Ponos je time veći ukoliko orkestar osvoji i poneku nagradu - plaketu, nagradu za najbolje soliste ili najbolje izvedenu praiizvedbu, a glazbenici su sretni što je netko prepoznao njihov rad i trud.

- **Što je s festivalom bila za vrijeme Domovinskog rata?**

Održavanje Festivala, od osnutka 1961., niti jedne godine nije bilo prekinuto, pa čak ni za vrijeme Domovinskog rata. Začudujuće je da su se moji roditelji za vrijeme Domovinskog rata vratili u rodni Osijek. Festival je tih ratnih godina bio održavan u gradovima koji nisu bili zahvaćeni ratom. Jedne se godine održao u Križevcima, a čini mi se da se jedne godine festival preselio i u susjednu Sloveniju.

- **Što je s festivalom nakon Domovinskog rata ?**

Festival se odmah nakon rata vraća u grad Osijek. Tih godina događa se procvat tamburaške glazbe u Hrvatskoj. Moj otac je uspostavio suradnju s velikim privrednim subjektima iz Osijeka i okolice, kao i gradskim strukturama, zahvaljujući kojima se prikupilo dovoljno sredstava za organizaciju festivala. Tih godina festival je imao najveći broj sudionika. Više od dvije tisuće.

- **Jesu li orkestri iz susjednih zemalja i nakon rata dolazili na festival?**

Dolazili su orkestri iz Subotice, gradišćanski Hrvati iz Austrije, orkestar iz Brežica u Sloveniji i drugi s kojima je moj otac održao prijateljske veze.

- **Kao legitimni nasljednik vašeg oca, sadašnji predsjednik Hrvatskog tamburaškog saveza u Osijeku, gospodin Krešimir Račić, preuzeo je organizaciju festivala. Recite mi nešto više o počecima njihove suradnje.**

Točno se sjećam kada je otac rekao da ide slušati jednog mladog maestra, dirigenta tamburaškog orkestra „Gaj“ u Zagrebu. Kada se vratio bio je oduševljen. Mislim da su nakon toga tata i gosp. Račić „kliknuli“. Otac je u njemu prepoznao nasljednika koji će jednog dana moći preuzeti ulogu organizatora festivala u Osijeku.

Slika 11. Krešimir Račić, sadašnji predsjednik HTS u Osijeku³⁴

³⁴ <https://proprium.hr/projekti/htso-42mfutg/>

- **Vaša majka, gđa. Vera Svoboda, također je doprinijela popularizaciji tamburaške glazbe. Kako su se upoznali vaši roditelji?**

Njihov prvi susret bio je u Vukovaru 1954. godine, u crkvi sv. Filipa i Jakova. Majka Vera je tamo pjevala s kulturno umjetničkim društvom, a otac je nastupao s orkestrom Paje Kolarića. Osim toga, majka je već kao mlada djevojka počela glumiti u dječjem kazalištu u Osijeku u kojem je otac Julije bio korepetitor. Čuvši kako mama pjeva, rekao joj je: "Mogla bi doći na audiciju na radio Osijek". Bila je iznenađena, ali je ipak otišla. Za audiciju je izabrala dalmatinsku pjesmu "U đardinu kad sam ruže brala". Dobila je posao, a moj otac ju je pozvao da se pridruži i STD "Pajo Kolarić". Tamo nastupa kao solistica i članica zbora.. Ubrzo nakon toga, razvila se ljubav. Vjenčali su se 13. travnja 1955. godine.

Slika 12. Julije Njikoš kao korepetitor dječjeg kazališta³⁵

³⁵ <https://osijeknews.hr/muzejski-cetvrtak-uz-julija-njikosa-24-10-u-19-sati-najava/>

- **Što je nagnalo vašeg oca da se 1969. preseli iz Osijeka u Zagreb?**

Tih godina moj otac je imao ideju stvaranja redakcije na temelju hrvatske glazbene ostavštine. Do tada je već izdao nekoliko zbirki tradicijskih pjesama, hodao po terenu i zapisivao razne napjeve. Bilo je to vrijeme u kojem se tradicija Slavonije, Baranje i Srijema nije smatrala naročito vrijednom hrvatskom glazbenom ostavštinom. Na Radio Zagrebu je tada većinom bila zastupljena dalmatinska glazbena ostavština, a Slavonija gotovo nimalo. Upravo zbog toga, oca su pozvali na Radio Zagreb, rekavši mu da bi voljeli osnovati glazbenu redakciju koja bi obuhvaćala šire područje Republike Hrvatske. Tako je osnovana emisija "Od naroda za narod" koju je uređivao moj tata. Predanim radom stvorena je velika fonoteka koja se danas nalazi u Muzeju Slavonije u Osijeku, a u tijeku je presnimavanje cijele fonoteke na suvremene medije kako bi se očuvala ostavština cjelokupne emisije, a time i dugogodišnji rad mog oca.

- **Znate li kolika je sveukupna ostavština vašeg oca, što se tiče zapisanih napjeva, knjiga i ostalih materijala?**

Zapisao je, koliko znam, više od 4000 pjesama. Izdane su knjige o Vinkovcima, Županji, Osijeku, Dakovu, te manjim mikroregijama i njihovim narodnim običajima.

- **Je li rad vašeg oca prepoznat izvan granica naše države?**

Moj otac je bio predsjedavajući član radne grupe urednika narodne glazbe i član upravnog odbora međunarodne asocijacije INTERNATIONAL FOLK MUSIC CONCIL – za radio, televiziju i film pri UNESCO-u, sa sjedištem u Amsterdamu. Držao je predavanja na njemačkom jeziku u raznim gradovima diljem Njemačke, u Amsterdamu, Kopenhagenu, Budimpešti, Edinburghu, Budvi, Istanbulu i Bruxellesu.

- **Kakva je bila suradnja vašeg oca s Tamburaškim orkestrom Hrvatske radio televizije i maestrom Sinišom Leopoldom?**

Ta je suradnja bila odlična. Čak je u jednom trenutku moj tata, prije dolaska prof. Siniše Leopolda, bio šef dirigent. Napisao je velik broj aranžmana i skladbi za tamburaški orkestar HTV-a koji su izvođeni na raznim koncertima u Hrvatskoj i šire. Za rad profesora Leopolda uvijek je imao samo riječi hvale.

- **Je li istina da je za sve skladbe vaše majke Vere autor bio vaš otac?**

Što se tiče aranžmana, tata je aranžirao gotovo sve pjesme koje je ona izvodila. Ako se dobro sjećam, skladbe “Dan plavetan kao lan” autorice Marije Radić i “Onom ‘ko mi noćas svira” autora Arsena Dedića koji je skladbu napisao posebno za mamu, jedine su dvije pjesme u kojima moj otac nije ostavio trag. Što se tiče festivalskih pjesama u Osijeku, gdje se održavala večer samo s vokalnim solistima, festivalska skladba “Tri ruže” ima posebnu priču. Autor stihova je pokojni Drago Britvić. Moj otac i on bili su veliki prijatelji. U mnogobrojnim razgovorima otac je spomenuo gostionicu u Osijeku pod nazivom “Tri ruže”, ispred koje su bile posađene ruže, a čije ime je simboliziralo tri prekrasne kćeri vlasnika gostionice. Na temelju te priče nastala je skladba “Tri ruže” posvećena mojoj mami.

- **Kako je izgledao razdoblje života nakon što je vaš otac otišao u mirovinu?**

Čak i nakon odlaska u mirovinu, moj tata nije prestao raditi. Suradivao je s HTV-om, što za radio, što za televizijski program, a najviše vremena posvetio je tamburaškom festivalu u Osijeku. Naša kuća bila je „redakcija festivala“. Pisali su se pozivi, dopisi, ... kopirali i slali notni materijali za festival. Svi materijali morali su biti poslani iz pošte u Branimirovoj ulici u Zagrebu, kako bi tata bio siguran da će stići u najkraćem roku do krajnjeg korisnika.

Na festivalu 2010. godine, na pozornici HNK u Osijeku, tata je održao dugački uvodni govor. Bilo je kao da se oprašta od festivala i svakog trenutka koji je utrošio u organizaciju istog.

Nažalost, nakon povratka u Zagreb, dijagnosticirana mu je zloćudna bolest.

Nakon toga počeo je još intenzivnije surađivati s gđom. Verom Erl, koja je radila na završetku knjige "Povijest tambure i tamburaške glazbe" i naročito s gosp. Krešimirom Račićem.

Posljednje riječi moga oca upućene Kreši Račiću bile su: "Krešo, molim Vas, ne dajte da Festival u Osijeku umre."

- **Gospođo Vesna, hvala Vam od srca na ovom intervjuu.**

Hvala vama na ukazanoj prilici da oživimo život i djelo mog oca.

6. ZAKLJUČAK

Sa odmakom vremena nakon što nas je napustio Julije Njikoš, možemo sa sigurnošću reći da njegov karakterističan osmeh ne silazi s njegovog lica, pa čak i u nebeskim visinama. Njegova želja za popularizacijom tambure i tamburaške glazbe te očuvanju slavonske tradicije i kulture živi i danas. I ne samo da živi, nego se širi neviđenom brzinom u svim sferama našeg društvenog života.

Međunarodni festival umjetničke tamburaške glazbe u Osijeku, za koji je ostavio toliko svoga vremena i truda živi i dan danas, okuplja ogroman broj mladih zaljubljenika u tambure i tamburašku glazbu, podučava ih i odgaja da njeguju tradiciju ne samo Slavonije nego i svojih krajeva odakle dolaze. Brojni Njikoševi zapisi nepresušni su izvor tradicijskih melodija koje brojni skladatelji koriste u svojim autorskim djelima, a vrlo često se zna dogoditi da te melodije završe upravo u napisanim praizvedbama pisanim baš za sami festival.

Životni cilj Julija Njikoša ocrtava se u svakom djetetu koje odluči krenuti u glazbenu školu te naučiti svirati tamburu, svakom čovjek koji svoje vrijeme odluči iskoristiti u radu kulturno umjetničkog društva, svakom glazbeniku koji svoju karijeru posveti očuvanju tradicije studiranjem tambure na jednoj od akademija ili proučavanjem tradicije svog kraja na studiju muzikologije.

Dragi naš Đula, hvala Vam na svemu što se učinili za svog života za svoju Slavoniju, za našu tamburu, a nama preostaje ništa drugo nego da na tragu vašeg puta nastavimo na očuvanju našeg najvećeg blaga, naše tradicije i da svojim predanim radom nastavimo razvijati kako tamburu, tako i tamburašku glazbu.

7. LITERATURA

- Andrić, Josip, Razvoj tamburaške glazbe, Tamburaška glazba, 2-3, 1958.
- Andrić, Josip, Razvoj tamburaške glazbe, Tamburaška glazba, 4-5, 1958.
- Andrić, Josip, Tambura, u: Kovačević Krešimir (ur.), Muzička enciklopedija, III, Zagreb: JLZ, 1977.
- Bezić, Nada, Tamburica – hrvatski izvozni proizvod na prijelazu 19. u 20. stoljeće, Narodna umjetnost, 38, 2001.
- Bonifačić, Ruža, Uloga rodoljubnih pjesama i tamburaške glazbe u Hrvatskoj početkom 1990- ih: primjer neotradicionalne grupe „Zlatni dukati“, Arti musices, 24, 1993.
- Ferić, Mihael, Hrvatski tamburaški brevijar, Zagreb: Šokadija-Zagreb, 2011.
- Janković, Slavko, Škola za tambure, I. svezak, Zagreb: Muzička naklada, 1982.
- Janković, Slavko, Škola za tambure, II. svezak, Zagreb: Muzička naklada, 1982
- Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984, str. 91.
- Kuhač, Franjo Ksaver, O tanburaških društinah i o ugodbi tanburice, Smotra, 1, 1887.
- Leopold, Siniša, prof., *Tambura u Hrvata*, Zagreb: Golden Marketing, 1995.
- March, Richard, Tamburaštvo u 20. stoljeću (Glazba i simbolika), u: Hekman, Jelena – Zednik, Vesna (ur.), *Hrvatska glazba u 20. stoljeću*, Zagreb: Matica hrvatska, 2009,
- Njikoš, Julije, *Đakovo je srce Slavonije*, Đakovo, 1998.
- Njikoš Julije, *Gori lampa nasrid Vinkovaca*, Privlaka, 1988.
- Njikoš Julije, *Pajo Kolarić – Život i rad*, Osijek, 1995.
- Njikoš Julije, *Županja se pružila kraj Save*, Zagreb, 1997.
- Njikoš, Julije, *Povijest tambure i tamburaške glazbe*, Osijek, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, 2011.

- Njikoš, Julije, Tambura, u: Rem, Goran (ur.), Zbornik Urbani šokci 2, Osijek: Šokačka grana, 2008, 13-22.
- Širola, Božidar, Hrvatska narodna glazba: Pregled hrvatske muzikologije, Zagreb: Matica hrvatska, 1940.
- ***, Njikoš, Julije, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=44502> (datum pristupa: 18. siječanj 2021.)
- ***, Njikoš, Julije, u: Kovačević, Krešimir (ur.), Leksikon jugoslavenske muzike. 2. sv., Zagreb
- XIII. *festival tamburaške glazbe Jugoslavije: Zvuci Panonije '87.*, Osijek, 1987.
- XIV. *festival tamburaške glazbe Jugoslavije: Zvuci Panonije '89.*, Osijek, 1989.
- XV. *festival tamburaške glazbe Republike Hrvatske u Osijeku: Osijek - Križevcima, Križevci - Osijeku*, Osijek: Hrvatski sabor kulture, 1992.
- XVI. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski sabor kulture, 1993.
- XVII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski sabor kulture, 1994.
- XVIII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Predsjedništvo XVIII. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 1995.
- XIX. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Predsjedništvo XIX. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 1996.
- XX. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XX. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 1997.
- XXI. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXI. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 1998.

- XXII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXII. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 1999.
- XXIII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku i Zvuci Panonije*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXIII. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2000.
- XXIV. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXIV. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2001.
- XXV. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku i Zvuci Panonije*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXV. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2002.
- XXVI. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku i Zvuci Panonije*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXVI. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2003.
- XXVII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXVII. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2004.
- XXVIII. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXVIII. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2005.
- XXIX. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXIX. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2006.
- XXX. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2007. godine: Jubilarni*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXX. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2007.

- XXXI. *festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2008. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXI. festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2008.
- XXXII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2009. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXII. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2009.
- XXXIII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2010. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXIII. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2010.
- XXXIV. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2011. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXIV. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2011.
- XXXV. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2012. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXV. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2012.
- XXXVI. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2013. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Predsjedništvo XXXVI. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2013.
- XXXVII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2014. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XXXVII. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2014.
- XXXVIII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2015. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XXXVIII. međunarodnog

festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2015.

- XXXIX. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2016. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XXXIX. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2016.
- XL. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2017. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XL. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2017.
- XLI. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2018. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XLI. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2018.
- XLII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2019. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XLII. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2019.
- XLIII. *međunarodni festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku 2020. godine*, Osijek: Hrvatski tamburaški savez u Osijeku, Upravni odbor XLIII. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, 2020.

The musical score is arranged in a system with ten staves. From top to bottom, the staves are labeled: Bis.1., Bis.2., 1., Brač 2., 3., E.-Br. 1./2., Čelo, Bug., and Berde. The score spans measures 11 to 20. The key signature has one sharp (F#). The vocal line (S) begins in measure 17. Dynamics include *pp*, *fff*, and *p*. Chord symbols *C*, *D7*, and *Hm* are present in measures 17-19. A box containing the letter 'S' is located above the vocal staff in measure 17.

"Šokačka rapsodija 2008."

morendo e diminuendo

The musical score is arranged in a system of staves. The instruments and their parts are as follows:

- Bis.1.** and **Bis.2.**: Bismarck parts, starting at measure 25 with a *p* dynamic.
- 1.**, **Brač 2.**, and **3.**: Horn parts, starting at measure 25 with a *pp* dynamic.
- E-Br.1./2.**: Euphonium part, starting at measure 25 with a *pp* dynamic.
- Čelo**: Cello part, starting at measure 25 with a *pp* dynamic.
- Bug.**: Trombone part, starting at measure 25 with a *pp* dynamic.
- Berde**: Percussion part, starting at measure 25 with a *pp* dynamic.

The score includes measure numbers 21 through 30. Dynamics range from *pp* to *ppp*. The tempo/mood is marked *morendo e diminuendo*. The key signature has one sharp (F#).

L **Vivo**

The musical score is arranged in a system with 11 staves. The instruments are: Bis. 1., Bis. 2., 1., Brač 2., 3., E-Br. 1./2., Čelo, Bug., and Berde. The score includes dynamic markings such as *pp*, *ff*, and *p*. It also features a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 4/4. Chord symbols G, D, and A are present in the lower staves. The score is numbered from 31 to 42.

"Šokačka rapsodija 2008."

A

Bis.1. *mf*

Bis.2. *mf*

1. *mf*

Brat 2. *mf*

3. *mf*

E-Br.1./2. *mf*

Čelo *mf*

Bug. *mf*

Berde *mf*

43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53

A A D A E7 A A D A A

The musical score is arranged in a system of staves. From top to bottom, the staves are labeled: Bis.1., Bis.2., 1., Brač 2., 3., E-Br.1./2., Čelo, Bug., and Berde. The key signature is one sharp (F#). The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs. Dynamic markings include *ff* (fortissimo) and *p* (piano). A section marked with a box containing the letter 'V' begins at measure 59. Chord symbols A, E7, and D are present above the Bug. staff. Measure numbers 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, and 63 are indicated at the bottom of the staves.

The image displays a page of a musical score for the piece "Šokačka rapsodija 2008.". The score is arranged in a system with ten staves. The instruments are labeled on the left: Bis. 1., Bis. 2., 1., Brač. 2., 3., E-Br. 1./2., Čelo, Bug., and Berde. The music is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings like *p*, *pp*, and *ppp*. There are also performance instructions like accents (^) and hairpins (>). The piece number "74" is visible at the bottom right of the score.

The musical score is arranged in a system of staves. From top to bottom, the staves are labeled: Bis.1., Bis.2., 1., Brač.2., 3., E-Br.1./2., Čelo, Bug., and Berde. The score spans measures 89 to 100. The key signature has one sharp (F#). The music features various dynamics including *mf*, *pp*, and *simile*. The vocal part (Berde) has lyrics in Cyrillic script: "Србска республска".

N
 Bis.1. *p*
 Bis.2. *p*
 1. *p*
 Brač 2. *p*
 3. *p*
 E-Br. 1./2. *p*
 Čelo *p*
 Bug. *p*
 Berde *p*

Musical score for "Šokačka rapsodija 2008." featuring various instruments and dynamics. The score is divided into measures 101 through 112. Dynamics include *p* (piano), *mf* (mezzo-forte), and *f* (forte). The instruments listed are Bis.1., Bis.2., 1., Brač 2., 3., E-Br. 1./2., Čelo, Bug., and Berde. A box labeled 'N' is present at the beginning of the score.

allargando e diminuendo

I Andante grazioso

Bis.1. ppp

Bis.2. ppp

1. ppp

Brač.2. ppp

3. ppp

E-Br.1./2. ppp

Čelo ppp

Bug.

Berde 113 114 115 116 117 118 ppp 119 120 121 122

morendo e diminuendo

Bis.1.
Bis.2.
1.
Brač. 2.
3.
E-Br. 1./2.
Čelo
Bug.
Bertele

123 124 125 126 127 128 129 130 131 132

J Allegretto

Bis. 1. *pp*
 Bis. 2. *pp*
 1. *pp*
 Bratč 2. *pp*
 3. *p*
 E-Br. 1./2. *pp*
 Čelo *pp*
 Bug *pp*
 Berbe *pp*

133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144

poco a poco acc.

Bis.1. *p*

Bis.2. *p*

1. *mf*

Brač. 2. *p*

3. *p*

E-Br. 1./2. *p*

Čelo *p*

Bug. *p*

Berle *p*

145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156

G D A7 D7 G C

A

The musical score is arranged in a system of staves. The instruments and their parts are:

- Bis. 1.** and **Bis. 2.**: Flutes, both parts marked *mf*.
- 1.** and **Brač. 2.**: Clarinets, both parts marked *mf*.
- 3.**: Bassoon, marked *mf*.
- E-Br. 1./2.**: Trumpets, marked *mf*.
- Čelo**: Violin, marked *mf*.
- Bug.**: Trombones, marked *mf*.
- Berde**: Percussion, marked *mf*.

The score includes dynamic markings such as *ff* and *mf*. Chord symbols (G, D7, C, G7, D) are present below the strings. Measure numbers 157 through 168 are indicated at the bottom of the score.

Vivace

The musical score is arranged in a system with the following parts and measures:

- Bis.1.** and **Bis.2.**: Measures 169-176, marked *f*.
- 1.**: Measures 169-176, marked *f*.
- Brač 2.** and **3.**: Measures 169-176, marked *f*.
- E-Br.1./2.**: Measures 169-176, marked *f*.
- Čelo**: Measures 169-176, marked *f*.
- Bug.**: Measures 169-176, marked *f*. Includes chord markings: G, D⁷, G, D⁷, G, D⁷, G, A⁷, D.
- Berde**: Measures 169-176, marked *f*.

Largo

Bis. 1.
Bis. 2.
1.
Brač. 2.
3.
E-Br. 1./2.
Čelo
Bug.
Berde

177 178 179 180 181 182 183 184 185 186

ff *ff* *ff* *ff* *ff* *ff* *ff* *ff* *ff* *ff*

G D7 C Hm G V

8.2 Ostale skladbe Julija Njikoša

Posvećeno STD. „Pajo Kolarić“ - Osijek

LEGENDA O TAMBURICI

(Stihovi : Stjepan Jakševac)

Julije Njikoš

Andante con molto sentimento

ŽENSKI GLAS

MUŠKI GLAS

DJEČJI ZBOR

MJEŠ. ZBOR

I
BISERNICA

II

I
BRAČ I

II

ČELO

ČELO-BERDE

BUGARIJA

BERDE

p *mf*

p *mf*

p *mf*

p *mf*

FRANJO KSAVER KUHAČ

OSJEČKI GALOP

ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR PRIREDIO

JULIJE NOIKOŠ

ALLEGRO MOLTO

MUMJANDE SKUPŠENIH

Musical score for Tambura Orchestra, featuring parts for BISEC. (I, II), BRČ, ČELO (I, II), BUKAR, and BERDE. The score is in 2/4 time and includes dynamic markings such as *f.* and *Es*.

The score consists of six staves. The first two staves are for BISEC. (I and II). The third and fourth staves are for BRČ (I and II). The fifth and sixth staves are for ČELO (I and II). The seventh and eighth staves are for BUKAR (I and II). The ninth and tenth staves are for BERDE (I and II). The score is in 2/4 time and includes dynamic markings such as *f.* and *Es*.

VOLIM DIKU

Mandičevac

Zapisao i za tamburaški orkestar
priredio JULIJE NJIKOŠ

Veselo

Musical score for the first system of 'Volim Diku'. It features six staves: Bisernica I. i II., Bisernica III., Brač I. i II., Brač III., Čelo berde, and Bugarija. The Bugarija staff includes a bass line with a treble clef and a bass line with a bass clef. The Berde staff is a bass line with a bass clef. The score is in 2/4 time and B-flat major. The tempo is marked 'Veselo'. The Bugarija staff has a key signature change to C major for the second system.

Musical score for the second system of 'Volim Diku'. It features six staves: Bugarija, Bisernica I. i II., Bisernica III., Brač I. i II., Brač III., and Berde. The Bugarija staff includes a treble clef and a bass clef. The score is in 2/4 time and B-flat major. The tempo is marked 'Veselo'. The Bugarija staff has a key signature change to C major for the second system. The score includes three vocal lines and instrumental accompaniment. The lyrics are: 1. Vo - lim di - ku, 2. Al' ne vo - lim, 3. Di - kin ta - ja, soj - či - ce, di - voj - či - ce, vo - lim di - ku, soj - či - ce, di - voj - či - ce, al' ne vo - lim, soj - či - ce, di - voj - či - ce, di - kin ta - ja.

SINOĆ KAD JE PAO MRAK

Mandičevac

Zapisao i za tamburaški orkestar
priređio JULIJE NJIKOŠ

First system of the musical score. It includes staves for Pjev (Vocal), Bisernica I. i II., Bisernica III., Brač I. i II., Brač III., Čelo berde (Violin), Bugarija (Banjo), and Berde (Bass). The music is in 3/4 time and begins with a *mf* dynamic. The Bugarija part includes chord markings: C, F, C, F, C, G⁷, C.

Second system of the musical score, starting with a circled 'A' in the top left corner. It continues the arrangement for the same instruments. The dynamics are marked *f* for the vocal and string parts. The Bugarija part includes chord markings: A⁷, Dm, Em, C, G⁷, F, C, G⁷, C.

OJ, ĐAKOVO, SRCE SLAVONIJE

Glazba: JULIJE NJIKOŠ
Stihovi narodne lirike

Veselo

The musical score is arranged in a system of ten staves. The top staff is for the voice (Pjev) in 2/4 time, marked 'Veselo'. It begins with a whole rest for the first four measures, followed by a melodic line in the fifth measure. The instrumental parts include three Biserica (I, II, III), three Brač (I, II, III), two Čelo (I, II), a Bugarija, and Berde. The Biserica and Brač parts play a rhythmic melody of eighth notes. The Čelo parts provide a bass line. The Bugarija part includes a sequence of chords: C, G, C, G, G7, C, G7. The Berde part plays a rhythmic accompaniment. There are two circled symbols in the top right of the score, one above the Pjev staff and one above the Biserica I staff.

Pjev

Biserica I.

Biserica II.

Biserica III.

Brač I.

Brač II.

Brač III.

Čelo I.

Čelo II.

Bugarija

Berde

NIKO LIPŠE U SELU NE ŽIVI

Dakovačka Satnica

Zapisao i za tamburaški orkestar
priredio JULIJE NJIKOŠ

Veselo

Pjev

Biserica I. i II.

Biserica III.

Brač I. i II.

Brač III.

Čelo berde

Bugarija

Berde

1. 2.

'EJ, SLAVONIJO, ZEMLJO PLEMENITA

Koritna

Zapisao i za tamburaški orkestar
priređio JULIJE NJIKOŠ

Veselo kolo

The first system of the musical score includes the following parts: Pjev (Vocal), Bisernica I. i II., Bisernica III., Brač I. i II., Brač III., Čelo berde (Violin), Bugarija (Guitar), and Berde (Bass). The music is in 2/4 time and F major. The vocal line is mostly rests. The instrumental parts feature rhythmic patterns and dynamics such as *f* (forte). A circled cross symbol is located above the vocal staff.

The second system continues the instrumental parts from the first system. It includes staves for Bisernica I. i II., Bisernica III., Brač I. i II., Brač III., Čelo berde, Bugarija, and Berde. The guitar part includes chord markings: F, C7, F, C, F, C7. The music maintains the 2/4 time signature and *f* dynamics.

DIGNI KAJO KRAJ OD ŠLINGERAJA

Piškorevci

Zapisao i za tamburaški orkestar
priređio JULIJE NJIKOŠ

Muški zbor

Biserica I.
f *mf*

Biserica II.
f *mf*

Biserica III.
f *mf*

Brač I.
f *mf*

Brač II.
f *mf*

Brač III.
f *mf*

Čelo I.
f *mf*

Čelo II.
f *mf*

Bugarija
mf

Borde
f *mf*

The musical score is written for a tambura orchestra and a male choir. It features ten staves. The top two staves are for the male choir (Muški zbor), with the upper staff in treble clef and the lower in bass clef. Below are three staves for Biserica (I, II, III), three for Brač (I, II, III), two for Čelo (I, II), one for Bugarija, and one for Borde. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. Dynamics include fortissimo (*f*) and mezzo-fortissimo (*mf*). The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs.

KOLO IZ ŠTITARA

Za ženski zbor i tamburaški orkestar

Zapisao i priredio

JULIJE NJIKOŠ

Živo

The musical score is arranged in a system with the following parts from top to bottom:

- ŽENSKI ZBOR**: Women's choir part, starting with a whole rest.
- VIOLIN I**: Violin I part, marked *mf*.
- VIOLIN II**: Violin II part, marked *div*.
- VIOLA I**: Viola I part, marked *mf*.
- VIOLA II**: Viola II part, marked *mf*.
- VIOLA III**: Viola III part, marked *mf*.
- CELLO**: Cello part, with two staves (I and II).
- BUGARIJA**: Bugara part, marked *mf*, with chord markings G and D7.
- PERDE**: Percussion part.

The score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of four measures. The first measure contains rests for the choir and the beginning of the instrumental parts. The second measure features a crescendo hairpin. The third and fourth measures continue the instrumental accompaniment.

ČIJA KOLA KLEPEĆU SOKAKOM

Narodna pjesma iz Babine Grede

Za mješoviti pjevački zbor i tamburaški orkestar

Zapisao i priredio

JULIJE NJIKOŠ

Umjereno

MJEŠOV
ZBOR

BASER

BRAC

ČELO

BUGAR.

BERDE

mf

mf

mf

mf

mf

F C₇ F C G₇ C₇